

ne dobivši nikakve hrane; kad nas primiše u bolnicu morasmo još 3 dana gladovati. U Svilačnjaku bio je u bolnici austrijsko-ugarski pješak Wencel Smrski; bio je teško ranjen a tako slab, da nije mogao ći do zahoda; srpski bolesničar tukao ga štapom u rebra, da ga prisili hodati, drugi mu bolesničar pomagao zlostavljati ga; iza dva sata umre jadnik.

Pročitano, zaključeno, potpisano.

Häusler Frano s. r.

Svjedok je bio zatim zapriješnut.

5. svjedok: pješak Speil.

Na osobu:

Ime mi je Josip Speil, pješak c. i kr. pješ. puk. br. 84, od 24 godine, katolik.

Na stvar:

Zarobljen sam od Srba 7. decembra 1914 kod Gornje Toplice; odmah me sasvim oplijeniše; odnesoše mi kabanicu, obuću, pokrivače, rublje, nož, otprilike 50 kr. sat; 2 sam dana morao bos hodati; tada mi dadoše razdrte srpske postole.

U Palanki sam morao kopati šančeve; obolih od iznemoglosti i gladi; kad se javih bolesnim, izbatinaše me; tako se dogodilo i drugim 100 bolesnicima; to je bio svagdašnji kruh.

U Arangjelovcu bio sam s drugima zaposlen kod gradnje puteva; u 40 dana dadoše nam samo po 1/4 kruha a samo 4—5 puta menažu; posljednjom je bilo, da je od 80 ljudi preko polovice zaglavilo od iznemoglosti i gladi. Ja sam bio tako oslabio, te nijesam imao ni toliko snage, da se jutrom dignem; a da me ne to prisile batinaše me više dana; napokon, kad uvidiše, da nijesam kadar dignuti se, pustih me u miru. Jedan zarobljeni austrijsko-ugarski pukovnijski liječnik zauze se za me te me smjestih u bolnicu u Arangjelovcu; kasnije obolih od pijegavog tifusa.

Pročitano, zaključeno, potpisano.

Josip Speil s. r.

Svjedok je bio za tim zapriješnut.

Nečovječno postupanje sa a.-u. zarobljenicima u Italiji.

Kb. Beč. Iz stana se ratne štampe javlja: Opet će jednom svi saznati kakva je razlika među riječima i djelima naših neprijatelja. Ne progne ni jedan dan a da Ententa ne izjavi preko jednoga ili drugoga svojih vojga sa razjarenjem u sav glas, da saveznici Engleske, Francuske i Italije kojima se je sad i Amerika pridružila vode rat samo u ime čovječnosti i civilizacije, te da oslobode svijet od barbarstva centralnih vlasti. Da su ovo samo prazne riječi, koje odgovaraju istini, te čija laž ne će nikoga zavaravati proizlazi iz činjenica koje ćemo sad navesti na osnovu ovjerovljenih isprava. U ovom slučaju radi se o postupku kojim se Italija služi prema nesretnim a.-u. vojnicima, koje je zadesila goraka sudbina ropstva. Po pripovijedanju a.-u. izmijenjenih časnika, tuku a.-u. vojnike u tvrgjici Begato radi najmanjega uzroka. Zatvarani su sve do 14 dana u mračne i vlažne podrumice gdje im davaju samo vode i kruha, među ostalim bio je batinan i jedan dobrovoljac i jedan kadet aspirant. U drugoj tvrgji drže časnike u ćelijama, u kojima sa zidova teče voda. Zahoda nema. Na zrak dolaze samo 1/2 do 2 sata dnevno, i to na krovu tvrgje (12—15 koraka velikom). Momčad naše vojske je zatvorena u toj tvrgji u posve tamnim podzemnim prostorijama, u kojima se ne može ni ispraviti. Naročito se kažnjavaju oni časnici i momčad, koji kod istraga iskazuju istinu. U svim logorima ratnih zarobljenika postoji oštra zabrana da naša momčad ne smije pozdravljati svoje više časnike i predpostavljene. Usprkos toga ljudi to čine i po navodima časnika vrše naši podčasnici na svoje drugove bez šarže vrlo dobar uticaj. Osobito jasan slučaj, koji dokazuje sa kakvim bezobrazlukom pljuju Italijani u lice najjednostavnijim zakonima čovječnosti, jest onaj što se je desio našem vojnom svećeniku Lidoru Alveri. Ovaj svećenik zarobljen je g. 1915., kad je pružao nekom umirućem vojniku posljednju pomast. Zarobio ga je neki poručnik, koji je prodro sa nekoliko ljudi u naše oklope. Svećenik izvuče revolver i dovikne poručniku da se on nalazi u vršenju svoje duhovne dužnosti, te moli da mu smije izvesti inače da će pucati; a ako mu poručnik daje častnu riječ, da će ga ostaviti na miru i slobodna, on ne će upotrijebiti oružja. Talijanski časnik daje svoju častnu riječ, ali usprkos toga prijavi toga zarobljenoga svećenika ratnom sudu, koji ga osudi na smrt, ali osuda bi zamijenjena sa tri mjeseca teške tamnice.

Na 1. travnja 1917. svećenik je na zapovjed divizijskog zapovjedništva u Genovi degradiran na

pretiče. A pa i ispraznost je amo zboriti i o bogatstvu bajati, kad na koncu konca i kad si kusonju za rep šćepao, — svi smo mi šaka prašine, a tekar je jedan bogat, svemoguć Bog, jer je gospodar naš i svega stvorenaoga, a mi istom ovce paše njegove i bogati, ako nam je duša bogata poštenim i kršćanskim življenjem. — Nu opet, ako i ne bi Gagiće, što je do vremenitog i prolaznoga, svrstao do moćnih Samargjija, valaj ne bi ni uskriveljane Umjanića šćevaruše i čumeze, jer bi ih svojom snagom poklopili, zgnjavili i u prašinu satrali. Tko kod nas kruhom sastavi godinu sa godinom, taj je — evala njemu i gazda, a taki su Gagići.

Najteže i najtješnje bilo Jozanu, dok je pod gojio svoja četiri sina, četiri plemića, kako se on ponosno hvalisao pred pukom i pred svakim živim. Jest se ljuljava kruha našuljao, a sjerkove kaše nasrkao, on i njegova Manda, dok se oslonio na njihovu snagu, a u najbolje, kad se nadao opočiniti i u neke lagođan kulje povaljati, vrjeljne, smrt ga razoputi, i on ode pod guste hraste Svetoga Blaža.

A baš i grjehota njegove smrti, da se nije mogao nadulje jošte nauživati ljubavi i posluha svoje obane djece, koja su zapravo bila djeca i srcem i imenom, te u svakoj vršila zapovjed Božju, svoga oca i majku ljubili nježnom ljubavlju, a naredbe vršili, da kuda roditelj okom, tuda im sve četvero djece i okom i skokom.

(Slijedi).

DALMATINSKE VIJESTI Rogjendan Njegova Veličanstva.

Po svoj Dalmaciji proslavljen je jučer pomlađenim zanosom dan rođenja Nj. c. i k. Apost. Veličanstva premlilostivoga našega mladooga i viteškoga Cesara i Kralja Karla izvanredno uznositim patriotskim načinom.

Cesarev je rojendan proslavljen svuda na vrlo dostojan način, koji odgovara ozbiljnosti ratnoga položaja. Svagdje su se sa toplim molitvama za život i za sreću presajjnoga Vladara spajale vruće molitve za konačnu pobjedu i mir.

Već su u četvrtak po svima mjestima Dalmacije bili prirerjeni svakovrsni rođoljubni iskazi, koji su se sutrađan ponovili pri svečanim službama Božjima.

Po mnogim je gradovima ovaj svečani dan bio upotrebljen, da se nove namjene zaobijaju za svrhe ratnoga staranja.

U Zadru je ova obilježnica svetkovana s najvećim oduševljenjem.

U četvrtak u večer općinska glazba, za kojom je išla velika masa svijeta pošla je pred namjesništvu palaču, gdje je zasvirala Cesarevku i popularni marš «O du mein Österreich» dok svijet, koji se bijaše slegao pred palačom, ushićeno je akklamovao Cesaru, državi i vojsci.

Patriotična je manifestacija potrajala, dok je god trajalo sviranje Općinske glazbe. Zatijem je glazba, iza koje je velika povorka naroda stupala u zanosu, prošla glavnim ulicama grada usred pjevanja i novih klicanja «viva» i «živio» Njegovu Veličanstvu Cesaru, državi i vojsci.

Povorka je, iznovice kličući i pjevajući, došla zatijem na Gospođski Trg, gdje se u ređu razišla.

U petak u jutro općinska glazba obagje svirajući ulice grada, a cijeli je grad osvanuo okičen. Sjedišta svih vlasti i uređi države, pokrajine i općine, kao i sjedišta društava i lagje u luci bijahu svečano okičeni zastavama, a prozori privatnih stanova sagovima i zastorima.

U 10 sati prije pođne bila je u prvostolnoj crkvi Sv. Stošije svečana služba božja.

Službu božju služio je N. P. prag. Nadbiskup d. r. V. Puljišć. Bili su na božjoj službi preuzvišeni gosp. Namjesnik grof Attems na čelu namjesništvenih činovnika, presvijetli gosp. d. r. Ivčević predsjednik Sabora dalmatinskoga sa drugim članovima Zemaljskog Odbora, preuzvišeni gosp. Predsjednik prizivnog Suđa plem. Benedetti s predstavništvom suškijske vlasti, predstojnici i predstavnici svih ostalih državnih vlasti, narodni zastupnici Baljak, Biankini, Perić i Prodan, upravnik općine zadarske dvorski savjetnik Skarić, upravnik trgovačke komore zadarske savjet. Duboković sa gospodom Mazzocco i Giacasa, predsjednik odvjetničke komore zadarske, odvjet. d. r. Skvrce.

Od vojništva prisustvovali su božjoj službi zapovjednik zemalj. oružništva pukovnik Selinka, postajni zapovjednik pukovnik Tramer i mnogi časnici; prisustvovalo je takogjer tijelo dalmat. Veterana. Poslije sv. (Mise prikazali su se Njegovoj Preuzvišenosti gosp. Namjesniku i podnijeli su, uz čestitanja, svoje izraze vjernosti i ođanosti gospođa:

Njeg. Preuzvišenost gosp. Nadbiskup d. r. Vicko Puljišć sa predstavništvom zadarskog kaptola i klera, Nj. Pr. gosp. predsjednik Prizivnog Suđa pl. Benedetti, potpredsjednik Priziv. Suđa gosp. Novaković i dvor. savj. Rossignoli, držav. odvjetnik Marzocchia, presvijetli predsjednik Sabora Dalm. d. r. Ivčević sa prisjeđnicima Zemaljskog Odbora Simić, Katnić, Medini; gosp. upravnik zadarske općine, dvorski savjetnik Skarić, upravnik trgovačke Komore gosp. savjetnik Duboković sa gosp. Mazzocco i Giacasa, predstavnik odvjetničke komore d. r. Skvrce, prepoštovani biskup Borzatti, preosvešteni zadarski vladika Branković sa zastupstvom prav. svećenstva.

U 11 sati služio je preosvešteni episkop Dimitrije Branković sa sveštenstvom u grčkoist. zadarskoj crkvi svečanu liturgiju s blagođarenjem. Na sv. liturgiji bili su predstavnici vojničkih i gragjanskih oblasti.

U 8 sati poslije pođne općinska je glazba svirala na «Trgu Tegethoff». Veoma uspješni koncert započeo je sviranjem Carevke.

Šibenik, 17. Cijeli šibenski kotar proslavio je svečano Previšnjeg rojendan. Dojedna općina izdade u oči svečanosti zgodne i patriotskim duhom prožete proglose, a stanovništvo, samonikim srdačnim ushitom, uresilo sagovima i barjamicima kuće. Sinoć u šibeniku glazba ratne mornarice obašla grad, praćena mnoštvom svijeta svake ruke, a danas rano općinska glazba svirala po gradu budilicu. U Šibeniku i u drugim općinama bile su svečane službe božje sa «Te Deum», a u gr. ist. parohijama svečano blagođarenje uz prisustvanje svih vlasti i ureda, te silnog naroda. Sve općine, župski uredi, društva, korporacije i ustanove upraviše poklonstvene brzojavke na kabinetu kancelariju, a kod poglavarstva, iza službe božje, poredale su se poklonstvene deputacije.

Ratna kuhinja u šibeniku razdijelila 1000 obroka siromasima na račun općine. Djeca i zaklonjenicima uboškog doma upravitelj poglavarstva izručio je lično novčani darak. Poslije pođne na 6 sati i po općinska glazba svirala je na Poljani, a u večer orhestar ugarskog bataljuna priredio koncert pred kafanom Krka. U jutro bila je za vojsku poljska sv. Misa kod logora baraka na Supinoj poljici, a u 3 sata popodne ratna je mornarica priredila regatu sa brodovima kao i utakmice u plivanju uz nagrade.

Split, 17. Drigodom Previšnjeg rojendana javne zgrade, uredi, privatni stanovi okičeni su barjamicima i sagovima. Sinoć i jutros rano vojnička glazba obašla grad, te je na obali, narodnom trgu, pred poglavarstvom i vojnim komandom otvirala nekoliko komada. Općinski upravitelj izdao na gragjane lijep proglas. U 10 sati prije pođne bila je svečana služba Božja; pontifikovao je presvijetli biskup Đalunko. Iza službe božje otpjevan je «Te Deum». Pored stolnog kaptola i svećenstva, prisustvovaše božjoj službi sve državne, vojničke i autonomne vlasti sa podregljenim osobljem, te zavodi i mnogo gragjanstva.

Iza službe božje pristupiše kotar. poglavaru u uredu biskup Đalunko u ime svoje i cijelog svećenstva, općinski upravitelj u ime svoje, općinara

i gragjanstva, predstavnici trgovačke komore, školskog vijeća, učiteljstva i svih državnih vlasti i ureda poklonivši čestitke i izražaje lojalnosti i podaničke vjernosti prema Njegovom Apostolskom Veličanstvu, moleći da budu podastri na Drevišnje mjesto.

Hercegovci, 17. Sinoć, u oči presretnog previšnjeg rojendana Njeg. Apostolskog Veličanstva, vojnička glazba sa bakljadom obašla je grad. Dred zgradom zapovjedništva ratne luke Feldzeugmeister pl. Rollinger upravio mon čadi, a pred uredom kotarskog poglavarstva dvorski savjetnik tvrgjani povjerenik pl. Budisavljević narodu patriotski govor, koji završi klicanjem: živio Cesar i Kralj Karlo I.

Današnji god u cijelom je kotaru proslavljen izvanredno svečano. U svim crkvama obiju vjeroispovijesti bile su svečane službe Božje sa «Te Deum», dočično blagođarenjem; na kojima bijahu sve vojne i civilne državne i autonomne vlasti i mnogobrojan narod. Cijela je Boka okičena zastavama i sagovima. Sve 16 općina, razna društva i korporacije podastriše kabinetnoj Kancelariji najsmjernije čestitke, protkane najdubljim osjećajima lojalnosti i ljubavi prama viteškom Vladaru i prejasnom vladalačkom domu.

U Hercegovome pristupiše k tvrgjavnom povjereniku predstavnici svećenstva obiju vjera, općine, učiteljstva, milosrdnih sestara Sv. Križa, svih državnih vlasti, dajući izraza čuvstvima bezgranične ođanosti Vladaru i dinastiji, uz najsmjernija čestitanja, koja su po njihovoj molbi podastra na previšnje mjesto. Večeras u svim ovecim mjestima rasvjeta, koncerti, zabave na korist udova i siročadi junaka palih na bojnopolju, austrijskog Crvenoga Križa i u druge dobrovoljne svrhe.

N. P. gosp. Namjesnik grof Attems krenuo je jutros iz Zadra put Beča, na dopust.

Imenovanja.

Prizivni sud dalmatinski imenovao je višim kancelarijskim oficijalima u IX razređu čina, kancelarijske oficijale Ivana Franceschi u Omišu, Petra Bernardi u Korčuli, Ivana Zurica u Zadru, Mata Bjeloučića u Obrovcu, Bruna Lazzarini u Zadru, Nikolu Vernazza u Stonu, Stjepana Grabovca u Splitu i Jerka Despota u Orebiću, a kancelarijskim oficijalima u X razređu čina kanceliste Ivana Urlića u Benkovcu i Rudolfa Höckmanna u Supetru.

Predsjednik višeg zemaljskog suda u Zadru imenovao je računarske oficijale Averađa Conte de' Medici i Petra Kneževića računarskim priglednicima u IX činovnom razređu.

Lične vijesti.

Njegova Preuzvišenost presvijetli i prepoštovani prag. Nadbiskup d. r. Vicko Puljišć otišao je jutros na Olib.

Povišenje dnevnog obroka krušne hrane.

Ured za pučku prehranu odredio je da danom 16 augusta opet stanū na snagu dnevne potrošne kvote krušne hrane što su bile na snazi prije sniženja, odredjena naredbom 12 svibnja o. g.

Prema ovome sada vrijede ove potrošne kvote:

A. Za one što su opskrbljeni žitom vlastite žetve a) za osobe što rađe teške radnje 366 g. žita na dan na glavu.

b) za one što ne rađe teške radnje 300 g. žita na dan na glavu.

B. Za one što nijesu opskrbljeni žitom vlastite žetve

a) za osobe što rađe teške radnje 300 g. brašna dnevno na glavu.

b) za osobe što ne rađe teške radnje 200 g. brašna dnevno na glavu.

Genetliaco di S. M. l' Imperatore.

Ieri venne a Zara festeggiato con straordinaria solennità il genetliaco di Sua Maestà i. e. r. Apostolica, il nostro augustissimo Imperatore. La città si distinse nelle manifestazioni patriottiche di sincera esultanza e di devoto sentimento dinastico.

Il gerente comunale di Zara affisse la vigilia del lavoro giorno un patriottico proclama.

La sera di giovedì la Banda Comunale mosse dalla Piazza dei Signori, e seguita da popolo esultante, si recò sotto la Luogotenenza ove esegui l'Inno dell'Impero e la marcia popolare «O du mein Österreich», mentre la folla prorompeva in acclamazioni a S. M. l' Imperatore, all' Austria e all' esercito.

La Banda Comunale, seguita da lungo corteo, percorse le principali vie cittadine, con entusiastiche acclamazioni all' Imperatore, all' Impero e all' esercito.

Ieri, alle prime ore del mattino, la Banda Comunale percorse suonando le vie principali della città, che era già festosamente addobbata. Tutte le finestre erano adorne di strati multicolori e di bandiere.

Sulla torre e sul palazzo luogotenenziale sventolava il vessillo imperiale. Erano altresì imbandierati tutti gli uffici dello Stato, gli edifici della Dieta e della Giunta provinciale e gli edifici del Comune; le sedi delle società cittadine erano imbandierate ed ornate di ara zi. I navigli ancorati in porto erano pavesati a festa.

Alle 10, nella Basilica metropolitana, ebbe luogo un solenne pontificale. Celebrò S. E. mons. arcivescovo d. r. Puljišć. U' intervenne S. E. il signor luogotenente a capo di tutte le autorità civili dello Stato, la Giunta provinciale, una rappresentanza delle autorità militari, la rappresentanza del Comune, della Camera di Commercio e vari sodalizi. Dopo la messa pontificale fu cantato il Te Deum.

Sotto la direzione del M. o Lederer la «Messa per la Pace» del Cannetti, fu egregiamente eseguita da un' eletta schiera di cantanti cittadini. Gli a soli furono eseguiti dai signori Dussich, Beghini e Billich.

Contemporaneamente ebbe luogo nella chiesa gr. or. di S. Elia un solenne ufficio divino, cui intervennero i rappresentanti delle autorità.

A mezzo giorno si presentarono a S. E. il signor luogotenente, pregandolo di portare a notizia di Sua Maestà le loro felicitazioni e gli auguri pel fausto genetliaco ed i loro sensi di fedeltà e devozione i capi di tutte le autorità ed i rappresentanti di vari sodalizi cittadini.

Alla sera vi fu in Piazza Tegethoff concerto della Banda Comunale, che cominciò coll' Inno dell' Impero. Durante il concerto ferveva un passeggio animatissimo.

Svečano zasluge

Jučer, uzvišeni gosp. ratnim križem

U 9. r.

svečanog u

nici Namje

mjesnik gr

ove riječi

Njegov

rješenjem 16.

vrio poštom

je utemeljio

Franjo Josip

zastuga koje

Osobiti

klonosti i mi

Vam na prsa

gjenđan Njeg

Već tri

šno razmahao

stao i toliko

U ovom

jak sklop, ko

samo postoja

svijeta, nego

Ovi se uspjes

našim hrabrih

prinijeli svoj

vine, za našu

Ali kao

državljeni po

poganoj namj

da nas glag

Bog da, i o

Jednu

patriotizmom

političke upr

prataka u osol

unatoč svak

neizrecivim t

poglavito na

lizacije, ratn

gijene, stanar

pak na pobru

uprave.

Vas, da

krekpo pobu

našem činov

najpovornijeg

ličništva, o

previšnja obli

Primiti

znak priznan

djelatnost, p

žnošću u vrše

milosti.

Našoj

prebije nak

ne možemo,

oči k nebju,

Bože s

Karla prvoga

S radu

ove riječi p

Presvij

od odlikov

zgodnim p

osjećajima.

Tada

jednice, te

Za sirom

Po na

stavu, sred

u Beču u

učenike op

4665 kruna

Od su

primanje p

Ograničen

vati kod p

keta, ostaje

«S

Benko

Don Joz

kole 10

40 — Bur

lene 10

Dobranje,

novi, Okru

Jakov, Ivan

Dobrotvorn

20 — Kom

— Novigra

Prebando C

Graziella 3

Potrošnja 0

10 — Zara

biella 20

Ukupno

T

Rogjen

BEČ,

«Villa War

dobila pret

je najprije

vojvoda Jos

Arz isporu

Zatim bio

nolisnog) z

bjeđi; dar

Poslije su

kapeći, Čes

domobrans

Marije Ter

teljskom k

Svečano predavanje ratnog križa za civilne zasluge političkim činovnicima na Namjensništvu.

Jučer, na rođendan Njegova Veličanstva, preuzvišeni gospodin Namjesnik grof Attems svečano je predao političkim činovnicima u Zaoru, odlikovanim ratnim križem za civilne zasluge, dotične dekoracije. U 9 sati prije podne, odlikovani činovnici, u svečanoj uniformi, bijahu na okupu u glavnoj dvorici Namjensništva. Njegova Preuzvišenost gosp. Namjesnik grof Attems ugje u dvoranu, te im obratio ove riječi:

Njegovo se c. i. k. Apostolsko Veličanstvo prethodno rješenjem 16. aprila ove godine udostojilo, da Vam udijeli, moja vrlo poštovana gospodo, ratni križ za civilne zasluge, što ga je utemeljilo Njegovo c. i. k. Veličanstvo blagopokojni Cesar Franjo Josip I. prigodom ovog rata, i to u priznanju osobitih zasluga koje ste stekli za vrijeme rata.

Osobito me časti i veseli, što ovaj znak previšnje naklonosti i milosti mogu da Vam lično predam, odnosno da Vam na prva natakem uprav danas, kao svetkujemo prvi rođendan Njegova Veličanstva po nastupu na prijesto.

Već tri godine bijesi ovaj svjetski rat, koji se tako strašno razmahao, koji je toliko krvavih i svakojakih drugih žrtava stao i toliko već okrušao snagu i sposobnost svakog državljanina. U ovom je svjetskom ratu Austrija pokazala, da je tvrđ jak sklop, koji u društvu sa svojim vjernim saveznicima, ne samo postojeći prkosi svima napadima čitavog neprijateljskog svijeta, nego da i na svim bojištima sjajne uspjehe postizava. Ovi se uspjesi moraju prvo i prvo zahvaliti našoj slavnoj vojsci, našim hrabrim sinovima, koji su besprimjernom požrtvovnošću primijeli svoj mladi život i svako dobro svoje na oltar domovine, za našu obranu, za sigurnost našu.

Ali kao što su naši vojnici na polju, tako su i svi ostali državljanini pomogli da pobijeda naša, da smo mi, unatoč poganoj namjeri naših protivnika da nas gospodarski upropaste i da nas glagju more, do sada tvrdo usrajali; a tako ćemo, ako Bog da, i do kraja rata hrabro izdržati.

Jednu od glavnih zasluga u tome ima naše vriedno, patriotizmom prožeto, činovništvo, a u prvom redu činovnici političke uprave, koji, otkad je rat buknuo, a uza sav nedostatak u osoblju, uza sav pođvostručeni i potrostručeni rad i unatoč svakojakom neimanju u ovo teško doba, čisto su se neizrecivim trudom trudili na svakom području političke uprave, poglavito na području političke uprave, na području mobilizacije, ratnog davanja, opskrbnih pripomoči, pučke higijene, staranja oko pribjeglica, i svakovrskih akcija ratne skrbi, pak na području aprovizacije, tog najtežeg problema moderne uprave.

Vas, dakle, gospodo moja, koji ste me u tome uvijek krepko podupirali, ide priznanje, pohvala i zahvalnost; to je našim činovnicima stalo već po drugi put bilo iskazano sa najpozvanijeg, sa najvišeg mjesta, tijem što sada Njegovo Veličanstvo, naš premlodstivi cesar i gospodar Vam udjeljuje ova previšnja odlikovanja.

Primito, dakle, gospodo, ovo previšnje odlikovanje kao znak priznanja i zahvalnosti za Vašu požrtvovnu patriotsku djelatnost, pa se i unaprije, vašim marom i revnom prilježnošću u vršenju vaše dužnosti, pokazište dostojni ove previšnje milosti.

Našoj dubokoj zahvalnosti na ovom prevelikom dokazu previšnje naklonosti i milosti, prema našem činovničkom stanju, ne možemo, gospodo moja, boljeg izraza dati nego ako, dižući oči k nebu, oduševljeno kličemo:

Bože spasi, Bože brani našeg ljubljenog cesara i kralja Karla prvoga! Živio!

S radosnim uzvicima: Živio! sretoše činovnici ove riječi preuzvišenog Namjesnika. Presvijetli gosp. dvorski savjetnik Skarić, prvi od odlikovanih, odgovori Njegovoj Preuzvišenosti zgodnim govorom, protkanim plemenitim mislima i osjećajima.

Tada gosp. Namjesnik pristupi k svakome pojedince, te natakne svakome na prsa «ratni križ».

Za siromašne učenike pučkih i gragjanskih škola.

Po nalogu Ministarstva za bogoštovlje i nastavu, središnja će uprava naklade školskih knjiga u Beču udijeliti škol. god. 1917-18 za siromašne učenike općih i gragjanskih škola u Dalmaciji za 4665 kruna knjiga.

Poštanske vijesti.

Od subote dne 18 o. m. nanovo je dopušteno primanje privatnih poštanskih paketa za Tursku. Ograničenje, da svaki pošiljač smije dnevno predavati kod pojedinih poštanskih ureda najviše 20 paketa, ostaje i nadalje na snazi.

«Skrb za dalmatinsku mladež».

Dobrovoljni prinosi.

Benkovac, Gligo Gina kr. 20 — Čilipi, Prodan Don Jožo 10 — Crkvinarstvo župne crkve Sv. Nikole 10 — Dubrovnik, Stjepović-Dabrović Jelinka 40 — Burić Katica Gruž 15 — Caboga Grafin Helena 10 — Knežević Mici 10 — Nutrizio Milka 10 — Dobranje, Guđelj Don Martin župnik 14 — Ercegovi, Okružna opskrbna poslovica 10.000 — Filip-Jakov, Ivasović Don Srećko 80 — Kistanje, Javna Dobrotvornost 50 — Kmetna Lazo 30 — Lalić Milka 20 — Komiza, Marđević rođj. Marincovich Ana 10 — Novigrad, Ostrić Šime načelnik 200 — Obrovac, Prebanda Olga 5 — Šibenik, Šupuk rođj. Calebich Graziella 30 — Skradin, Marin Mileva 2 — Silba, Potrošno-obrtna zaoruža 5 — Tiješno, Karović Luise 10 — Zara, Luxardo Giuseppina 50 — Szilva Gabriella 20 — N. N. iz Zadra 240.

Ukupno sa prethodnim popisom kr. 193.307:40

Telegrami Uredništva.

Telegraphen-Korrespondenz-Bureau.

Rogjendan Njegova Veličanstva.

BEČ, 17. Cesar je sproveo svoj rođendan u «Villa Wartholz» kod Reichenaua, gdje je svečanost dobila pretežit obiteljski i vojnički karakter. Cesaru je najprije čestitala njegova uza obitelj, zatim nadvojvoda Josip. Poglavica generalnog štaba barun Arz isporučio je čestitanje cijele oružane snage. Zatim bio je Cesaru prikazan dar četrnaestog (runolnolnog) zbora, kojega je Cesar nekad poveo k pobijedi; dar se sastoji od golemog cvijeća runolista. Doslje službe božje, koja se odslužila u kućnoj kapeli, Cesar je primio ministra rata, oba ministra domobranstva, dvorske časti, nove vitezove reda Marije Terezije. Zatim bio je doručak u užem obiteljskom krugu.

BEČ, 17. Dar «runolnolnog zbora» prikazan Cesaru na njegov rođendan prestavlja krasnu veliku kitu runolista, pobranih po tirolskim brdima, što su bili osvojeni za pobjedne ofenzive, kojom je sam Cesar upravljao i u kojoj su učestvovala pukovnije «runolnolnog zbora».

BEČ, 17. Prigodom cesareva rođendana bio je popodne u Villa Wartholz obiteljski čaj, na kojemu su bili: Nadvojvotkinja Marija Josefa, nadvojvoda Maks, nadvojvoda Josip Ferdinand, nad-

vojvoda Leopold Salvator sa suprugom nadvojvotkinjom Blankom i djecom, nadvojvoda Fridrich sa suprugom nadvojvotkinjom Isabellom i kćerju. Veći dio ovih članova cesarske kuće stigao je u 3 s. popodne u Reichenau, čestitao je Cesaru prije obiteljskog čaja, pak se povratio u 5 s. u Beč. Ostali dio dana posvetio je Cesar običnim izvještajima.

Previšnja ručna pisma i odlikovanja.

BEČ, 17. «Wiener Zeitung» objavljuje cesarsko pismo na generala pukovnika nadvojvodu Josipa, u kojemu mu izrazuje osobito pohvalno priznanje za vazda uspješno izvršno vodstvo, koje se sada pokazalo preuzećem Bukovine.

List objavljuje drugo ručno pismo o udjeljenju komanderskog križa vojničkog reda Marije Terezije generalima pukovnicima nadvojvodu Josipu i Danklu, feldmaršalu Kovevssu i generalu pješadije Arzu.

U dva druga ručna pisma Cesar izrazuje generalu pješadije Stöger-Steineru i podmaršalu Czappu pohvalno priznanje za iskrenim uvažavanjem njihovih zasluga.

Previšnja zapovijed vojsci.

BEČ, 18. «Wiener Zeitung» objavljuje ovu previšnju zapovijed:

Mnogi Moji hrabri vojnici ostavili su ranjeni boju frontu, a da nijesu imali prigode da zasluge odlikovanje za svoje hrabro držanje. Tako je i s drugima bilo, koji su uslijed ratnih tegoba oboljeli i svoje zdravlje za najvijek pokvarili te više ne mogu da se biju. Moja je želja da i ovi hrabri vojnici budu izvanjskom počasti odlikovani. Nalažem poglavici generalnog štaba. Mojim vojničkim ministrima i zapovjedniku mornarice, da Mi prikažu svoje prijedloge kako će se Moja volja ispuniti.

Poglavica gen. štaba bar. Arz doživotni član ugarske Veličke Kuće.

BUDIMPESTA, 17. Previšnje ručno pismo, upravljeno ministru predsjedniku, sadrži imenovanje poglavice generalnog štaba barona Arza za doživotnog člana Veličke Kuće.

RAT.

Izvjestaji austrijsko-ugarskog glavnog štapa.

BEČ, 17. Službeno se javlja: «17 augusta 1917.

Istočno bojište:

U Rumunjskoj nije nastalo promjene. Ukupni plijen, otkad su počeli bojevi na sjeveru od Focsanija, sastoji se od 200 zarobljenih oficira i preko 11.000 ljudi, od 118 mitraljeza i 35 topova. Na jugu od Grozescija honvedske čete c. i. k. konjica odjašena potisnule su žustrim napadom neprijatelja dalje natrag. Tom prigodom iznijelo se 45 oficira, 1600 ljudi, 18 mitraljeza i jedan top. Samo osma satnija Trencsenske honvedske pukovnije br. 15 iznijela je 600 zarobljenika. Na visu sjeverno od Holde na Bistrici odjeljci Szegedске honvedske pukovnije br. 32 potjerali su u bijeg ruski bataljon, koji je napadao; mnogo ratnog materijala ostalo u našim rukama.

Talijansko bojište i balkansko: Stanje se nije promijenilo. Poglavica generalnog štaba.

Izvjestaji njemačkog velikog glavnog štapa.

BERLIN, 17. Wolff-Bureau javlja: Veliki glavni stan, 17. augusta 1917.

Istočno bojište:

Novi, drugi veliki bojni dan flandrijske bitke ispao je u našu korist, hvala hrabrosti svoju četa, hvala napadnoj snazi naše neispoređljive njemačke pješadije, koja nikad nije izdala. Doslje jednosatne ubrzane vatre Englezi udariše, praćeni od francuskih snaga i u dubokim redovima, da napanu. Na fronti od 30 kilometara, od Usersa do Lysa bijesnila je bitka cio dan. Na Userskom kolanu strah pomaknuta kod Drie Grachtena bi iznenagjena. Neprijatelj izvjesti sebi sjeverno i istočno od Bixchoote prepolje bojne pozicije na Martje-Uaartu, koje su naše zaštitne čete korak po korak napuštale. Englezi probiše kod Langemarcka našu liniju i prodriješe do Doel-Capelle. To ih zateče protunapad naših bojnih pričuva. Neodoljivom navalom prvi redovi neprijateljski bjehu nadjačani, njegovi stražnji redovi potisnuti. Na večer i poslje žilava rvanja, pađe iznova u naše ruke i Langemark i naša prednja pozicija.

Neprijatelj je prodro i kod St. Juliena i na više mjesta dalje na jugu, dobijajuć neprekidno pojačanja, u našu boju zonu, ali bi uzbijen. U svim ostalim odsječcima prostranog bojnog polja engleska se navala razbije pred našim zaprekama. Unatoč najtežim žrtvama Englezi nijesu ništa postigli. U Artoisu Englezi su nanovo i žestoko napali kod Loosa; njihove lokalne provale namirene su snažnim protudarom.

Kod Verduna artiljerijska je bitka doprla do najjače snage. Na istočnoj obali Meuse badenske su pukovnije nenadno zagonile u Cauriersku šumu, uništile su pripreme za neprijateljski napad, te su se povatile sa 600 zarobljenika iz tri francuske divizije.

Prvi general kvartirmajstor Ludendorff.

Sinoćnji izvještaj njemačkog velikog glavnog štapa.

BERLIN, 17. (na večer.) U Flandriji i kod Verduna samo artiljerijski boj promijenljuje snage. U St. Quentinu još gore kuće, što su najbliže stolnoj crkvi. Neprekidno francusko bombardovanje proširuje žarište.

Na istoku ništa osobito.

Rat na moru.

BERLIN, 18. Danas 16 augusta jedna naša zaštitna patrola naišla je u Sjevernom Moru, na granici engleskog blokovanog područja, na neprijateljske krstarice i razbijače. Ona ih je napala. Neprijatelj, koji je bio jako premoćan, zakrenuo je u našoj dobro upravljanoj vatri, te vrlo naglo izbjegje okršaju. Mi nemamo gubitaka.

Uspjesi njemačkih podmornica.

BERLIN, 18. Podmornice su potopile u Biscajskom zalivu i u blokovanom području oko Engleske opet 25.000 nečistih тона.

Jedna podmornica, koja djeluje u Sredozemnom Moru, bombardovala je dana 30 jula sa opaženim dobrim uspjehom vojne naprave u Homsu i Tripolju. Živahna obrambena vatra neprijateljskih obalnih baterija nije imala uspjeha.

Novi su uspjesi naših podmornica na sjevernom bojištu; pet parobroda, jedna jedrenjača i jedna ribarska lagja.

Izvjestaji turskog glavnog štapa.

CARIGRAD, 17. Glavni stan, 16 augusta. Na Eufratu naša je konjica prinudila neprijateljsku patrolu, koja se sastojala od dva oklopljena motorna kola i 70 ljudi, da se povuče.

Nota S. O. Pape o miru.

BEČ, 17. Prema dosadašnjim vijestima zadnja je papina nota već prispjela poglavcima zaraćenih država. Nota Svetog Oca odregjena našem Cesaru, koja, valjda zato što je kurir zakasnio, još nije stigla u Beč, stiči će skorih dana. Kako se dosad doznaje, Papa se pozivlje na svoje dojačošnje korake u prilog miru, te sada iznova pozivlje vlade zaraćenih država, da bi učinile kraj prolijevanju krvi. PAPA preporuča u prvom redu dogovor o smanjenju naručavanja, o sudu dobrih ljudi i o ukidanju svakog ograničavanja slobode na moru, zatim uzajamno odricanje naknada za ratne štete i troškove i povraćanje zapremljenih krajeva. Što se tiče prijevornih teritorijalnih pitanja izmjeđu Austrije-Ugarske i Italije, te Njemacke i Francuske, PAPA ne predlaže stanovitih modalnosti da ih se riješi, već se samo nada, da će prijeporne stranke ta pitanja pomirljivim duhom ispitati i da će se obazirati na aspiracije odnosnih naroda.

Poincaré na povratku iz Italije.

LUGANO, 17. Poincaré se povratio u Francusku, pošto je na talijanskoj fronti pregledao čete, razdijelio vojnicima odlikovanja i posjetio Goricu. Talijanske novine ništa ne donose važno o tom putu, dok francuske govore o političkim nagodbama, pače i o pregovorima za savez kad nastane mir. U subotu biće talijansko ministarsko vijeće, u kojemu će se govoriti o političkoj situaciji s obzirom na parisku i londonsku konferenciju, na Poincaréov posjet i na papinu notu.

Talijanski socijalisti za mir.

AMSTERDAM, 17. «Allgemeen Handelsblad» javlja iz Lausanne: Službeni talijanski socijalisti uzimlju zazbilj svoje traženje da se odmah sklopi mir pošto poto. Prigodom dolaska dvaju članova, ruskog radničkog i vojničkog vijeća u Milan, socijalisti su održali, pored sve policijske zabrane, skupa sa radnicima veliku ophodnju. Nije se moglo ni zabraniti da se u subotu u večer drži velika skupština i prirede demonstracije za mir. Mnogi su zastupnici i stranački vogje držali govore u prilog miru, te im se burno odobravalo. Raspoloženje za mir u narodu raste očevidno.

Republika Liberija navijestila rat Djemačkoj.

BERLIN, 18. Španjolska vlada, koja je preuzela zaštitu njemačkih interesa u republici Liberiji, dobila je vijest, da je ova republika dana 4 augusta izjavila, da se nalazi u ratnom stanju sa Djemačkom. Tamošnja njemačka kolonija prenijela bi se u južnu Francusku.

Kozaci traže da se odgode izbori za konstituantu.

DETROGRAD, 18. Središnje vijeće kozačkih četa zamolilo je Kerenskija, da bi odgodio izbore za konstituantu do januara 1918 i to s obzirom na saobraćajne teškoće, na anarhističko vrenje i nemogućnost da jedna trećina birača, uslijed ratne službe, vrši svoje izborno pravo.

Venizelos hoće da proglasi opsadno stanje u svoj Grčkoj.

ATINA, 17. Venizelos je pitao Komoru za ovlaštenje da proglasi opsadno stanje u svoj Grčkoj.

Telegrammi della Redazione.

Telegraphen-Korrespondenz-Bureau.

I bollettini dello stato maggiore generale austro-ungarico.

VIENNA, 17. Si comunica ufficialmente: «17. agosto 1917.

Teatro della guerra orientale.

In Rumenia nessun mutamento. Il bottino complessivo dal principio dei combattimenti a nord di Focsani ascende a 200 ufficiali ed oltre 11.000 uomini fatti prigionieri, 118 mitragliatrici e 35 cannoni. A sud di Grozesci truppe degli Honved e l'i. e. r. cavalleria appiedata, in un vigoroso attacco gettarono ancora più indietro il nemico. In quest'incontro furono catturati 45 ufficiali, 1600 uomini, 18 mitragliatrici ed un cannone. L'8.a compagnia del reggimento degli Honved nr. 15 fece essa sola 600 prigionieri. Sull'altura a nord di Holde sulla Bistrica riparti del reggimento degli Honved nr. 32 hanno messo in rotta un battaglione russo attaccante; in questo incontro rimasero nelle nostre mani molti attrezzi di guerra.

Teatro della guerra italiano e balcanico:

Situazione inalterata. Il capo dello stato maggiore generale.

I bollettini del grande quartiere generale germanico.

BERLINO, 17. Il Wolff-Bureau comunica: Grande quartiere generale, 17 agosto 1917.

Teatro della guerra occidentale:

Una nuova, grande giornata campale, la seconda della battaglia delle Fiandre, fu decisa a nostro vantaggio, grazie al valore di tutte le armi, grazie all'infalibile vigore nell'attacco della nostra

incomparabile fanteria germanica. Dopo un fuoco a stamburate della durata d'un ora, gli Inglesi, accompagnati da forze francesi profondamente scaglionate, avanzarono all'attacco. Sopra un fronte di 30 chilometri dall'User sino al Lys infuriò duramente la giornata la battaglia. Sul canale dell'User presso Drie Grachten, le sentinelle avanzate furono sorprese. Il nemico conquistò anche a nord e ad est di Dixschote l'avancampio della posizione di combattimento sul Martje-Uaart, abbandonato passo a passo dalle nostre truppe di protezione. Gli Inglesi sfondarono presso Langemark la nostra linea e si spinsero innanzi fino a Doel-Capelle. Qui li colse il contrattacco delle nostre riserve di combattimento. In un assalto irresistibile le forze antestanti del nemico furono sopraffatte ed i suoi scaglionati posteriori ributtati. Alla sera, dopo una lotta tenace, anche Langemark e la nostra posizione anteriore trovaronsi nuovamente nelle nostre mani. Anche presso Saint Julien ed in numerosi punti più a sud il nemico, sempre più rinforzato, penetrò nella nostra zona di combattimento; tuttavia ne fu nuovamente ributtato. In tutti gli altri settori del vasto campo di battaglia l'assalto inglese crollò dinanzi ai nostri ostacoli. Ad onta dei più gravi sacrifici, gli Inglesi non hanno conseguito nulla. Nella difesa noi abbiamo ottenuto piena vittoria. Il nostro fronte incrollabile è pronto a nuovi combattimenti. Nell'Artois gli Inglesi attaccarono di nuovo violentemente presso Loos. Iruzioni locali furono pareggiate con energie contrappunte. Dresso Verdun la battaglia delle artiglierie saltò alla massima veemenza. Sulla riva orientale delle Mosa reggimenti badesi irruero di sorpresa nel bosco di Cauriere; distrussero i lavori d'attacco nemici, e ne fecero ritorno con oltre 600 prigionieri di tre divisioni francesi.

Il primo quartiermastro generale Ludendorff.

D. KASANDRIĆ odgovorni urednik. Tiskarnica č. k. dalmatinskog namjesništva.

JAVNE ZAHVALE.

Dlemenitoj Gospodi, miloj svoji i rodbini, prijateljima i drugim dobrim osobam, koje su nam iskazale ljubezvno svoje saučesće prigodom smrti i opijela našeg milog brata

Petra,

kućnog starešine, kad nam nije moguo drugim načinom, ovim iskazujemo svoju iskrenu harnost, na ime svoje, udovice i djece pokojnikove.

Supetar, 10 kolovoza 1917.

Don Ivan Mirić } braća.
O. Metod Mirić }

Činutim srcem izrazujemo duboku harnost onim plemenitim dušama, koje su nam u našoj preteškoj tuzi iskazale svoje iskreno saučesće prigodom gubitka naše mile majke

Ivanke ud. Seifert

bilo to usmenim ili pismenim izrazima žalovanja, bilo prinosisa u dobrotvorne svrhe, te i sudjelovanjem sprovodu naše dobre pokojnice.

Osebnu pak harnost i hvalu moramo da iskazemo m. p. ocu Justu Furlanu, koji joj je podavao kršćanske utjehe i pripravio je za bolji život. Istodobno izrazujemo svoju harnost i zahvalnost visokom c. k. Namjesništvu, kotarskom Dvoglavarstvu, lučkom Dvoglavarstvu, poštanskom Uredu, Zemaljskom Odboru i Općini.

Ne mogući da se i svim ostalim srođnicima i znancima osobice odužimo harnošću za iskazano saučesće, oslobogujemo se ovim putem skupno im izraziti našu duboku blagodarnost.

Zadar, 16. kolovoza 1917.

Dionisia, kći.
Antun, c. k. kotarski tajnik } sinovi.
Ludoviko, c. k. kormilar }
Romualdo, c. k. poštanski oficijal }

I sottoscritti esprimono la loro più profonda riconoscenza a tutti quei gentili che in vario modo vollero onorare la memoria della loro amata madre

Giovanna ved. Seifert

prendendo parte alla gravissima sciagura, sia con condoglianze porte a voce o in iscritto, che con elargizioni a scopi di beneficenza, od infine accompagnando personalmente la cara defunta all'ultima dimora.

Particolare riconoscenza esprimiamo al m. r. padre Giusto Furlan, che le porse gli ultimi conforti religiosi. Grazie inoltre a tutte le autorità: Luogotenenza, Capitanato distrettuale, Capitanato di porto, Ufficio Postale, alla Giunta prov. ed al Comune.

Nè potendo esprimere singolarmente a tutti i parenti, amici e conoscenti la nostra gratitudine, inviamo a tutti le più sentite espressioni di ringraziamento.

Zara, 16 agosto 1917.
Dionisia, figlia.
Antonio, i. r. segret. distrett. } figli.
Ludovico, i. r. nocchiere }
Romualdo, i. r. ufficiale postale }

Osobita mi je čast i dužnost da putem javnih novina od srca zahvalim c. k. Austrijskoj Vojničkoj zakladi za udovice i siročad (Odio: Ratno osiguranje), koja mi je isplatila iznos od K. 2000 (dvije hiljade), u ime osigurane svote poginulog mi supruga Gjure Torbice pok. Gjure iz Plavna.

Knin, Plavno dne 23 srpnja 1917.

Stana ud. Gjure Torbica.

Za „Crveni Krst“ - Pro „Croce Rossa“.

Tijesno: Bilokapić Jure kr. 2 — Bilokapić Jure pok. Bože 6 — Skadelja Jakov 2, Simun 1, Iva 3 — Vrdoljak Miško 2 — Vrdoljak Simun 2 — Davić Nikola 2 — Coso Ivan 2 — Bandalo Andrija 4 — Glavan Martin 1 — Bašić Joso 1:30 — Bašić Luca 2 — Omrčen Simun 2 — Urnčić Davao 2, Joso 1:80, Iva 2, Anka 2 — Bečko Petar 1 — Bečko Mate 1 — Tadić Ante 1 — Džaja Simun 2:10 — Grgat Božo 5 — Grgat Filip 2 — Grgat Angja 2 — Grgat Jurka 2 — Vrdoljak Frano 1 — Elek Simun 1 — Elek Mara 2 — Elek Jela 2 — Žižić Ante 2 — Žižić Stipan 2 — Davlinušić Martin 1 — Marković Joso 1 — Marković Pera 2 — Simunić Jakov 3 — Brčić Ivan 2 — Plavac Ivan 1 — Vojković Lovre 1 — Vojković Pera 1 — Dević Filip 2 — Dević Simun 1 — Dević Mara 1 — Dević Matuša 1 — Dević Ana 1 — Dević Pera 1:14 — Dević Sima 2 — Mrdjen Dava 1 — Mrdjen Miško 1 — Mrdjen Ante 1 — Mrdjen Petar 1 — Mrdjen Filip 1 — Zebić Luca 1 — Zebić Vicko 1:40 — Zebić Marko 1 — Zebić Frano 1:20 — Zebić Simun 1 — Bilokapić Nikola 1 — Bilokapić Jela žena

Lovra 1 — Bilokapić Luca 1 — Bilokapić Angja 1 — Bilokapić Jela žena Simuna 1 — Bilokapić Anka žena Petra 2 — Bilokapić Anka žena Grge 1 — Bilokapić Anka žena Jose 1 — Gulić Filip 1 — Gulić Sima 1 — Mladar Iva 2 — Smoljo Ante 1 — Smoljo Joso 1 — Smoljo Božo 1 — Males Stipan 2 — Males Ivan 1 — Males Filip 1 — Males Ante 1 — Males Jakov 1 — Sakupljeno od 19 osoba kr. 19 — Melada Don Ante 10 — Akrap Pera 2 — Akrap Luca 2 — Akrap Sima 2 — Botica Jakov 2 — Botica Križan 1 — Botica Miško 2 — Botica Ivan 2 — Botica Jela 1 — Bazo Ante 2 — Bazo Joso 2 — Bazo Martin 2 — Bazo Cvita 2 — Blajić Pera 4 — Belajić Jure 2 — Belajić Miško 1 — Bitunjac Stana 4 — Bitunjac Ivan 2 — Marijanović Jela 5 — Bitunjac Luka 2 — Crljen Stipan 2 — Crljen Frano 2 — Crljen Marko 3 — Crljen Ivan 2 — Jurković Iva 2 — Kamber Ivan 2 — Radman Ante 2 — Radman Andrija 3 — Radman Ivan 2:60 — Radman Luca 2 — Rosandić Joso 4 — Rosandić Stipan 1 — Putnik Petar 2 — Putnik Marko 2 — Putnik-Projić Joso 2 — Projić Petar 2 — Tadić Ante 2 — Tadić Joso 2 — Zuljević Jure 2 — Estek Joso 2 — Elek Jela 2 — Dupić

Jure 2 — Gulić Petar 2 — Dedić Sima 2 — Gjula Andrija 2 — Gjula Joso 1 — Gjula Pera 1 — Gjula Miško 1 — Katić Frano 1 — Katić Iva 2 — Laco Ivan 1 — Botica Ivan 1 — Marinović Stipan 1 — Vojković Ana 1 — Vladava Andja 1:20 — Perković Petar 1 — Susić Luca 1 — Omrčen Joso 2 — Tadić Iva 2 — Tadić Sima 1 — Tadić Angja 2 — Botica Jakov 1 — Blajić Iva 1 — Bitunjac Luca 2 — Jurković Iva 1 — Marijanović Ivan 1 — Crljen Marko 1 — Projić Ivan 2 — Čurković Luca 2 — Jurela Luka 5 — Jurela Andrija 4 — Jurela Frano 2 — Jurela Anuša 2 — Krivić Nikola 5 — Krivić Stipan 4 — Damjanović Andrija 4 — Baković Nikola 2 — Baković Marko 1 — Baković Ana 1 — Barač Jure 2 — Barač Luca 1 — Barač Manda 1 — Balajić Jurka 10 — Balajić Mate 4 — Balajić Joso 2 — Balajić Stipan 2 — Balajić Ivan 2 — Balajić Joso 2 — Balajić Sima 2 — Balajić Angja 2 — Runje Ante 10 — Runje Nikola 10 — Runje Marko 6 — Runje Angja 10 — Runje Angja žena Stipana 4 — Zeljko Dava 2 — Zeljko Mate 2 — Marendić Andja 6 — Marendić Nikola 3 — Marendić Marko 2 — Marendić Davao 2 — Marendić Davica 2 — Marendić Pera 2 — Skon-

dro Pera 1 — Petričević Nikola 2 — Petričević Mate 2 — Petričević Lovro 2 — Petričević Pera 2 — Petričević Jaka 1 — Petričević Maša 1 — Petričević Pera 1 — Petričević Frane 6 — Petričević Luca 4 — Dedić Luka 2 — Milošević Iva 2 — Milošević Pera 1 — Sirović Mate 4 — Sirović Frane 3 — Efendić Petar 1 — Efendić Petar pok. Andrije 1 — Efendić Dujo 1 — Efendić Angja 1 — Males Ana 4 — Bogdan Marica 1 — Bogdan Ivan 1 — Vitić Sima 1 — Mijčić Jakov 2 — Jagnjić Sima 1 — Bilobrč Jure 2 — Bilobrč Nikola 2 — Bilobrč Stipan 2 — Bilobrč Jaka 1 — Bilobrč Stana 2 — Bilobrč Iva 2 — Bilobrč Mate 2 — Bilobrč Josip 2 — Bilobrč Petar 1 — Zanko Angja 2 — Zanko Simun 1 — Zuljević Jure 2 — Elek Jela 1:20 — Dupić Jure 2 — Simonić Jakov 3 — Dedić Filip 1.

Drniš, sakupljeno po c. k. oružn. postaji kr. 610:84, dopriniješe: Pelicarić Toma 2 — Uroda Petar 3 — Zenić Ante 1 — Nakić Joso 5 — Vran-ković braća 20 — Letica Mihovil 3 — Uroda Petar R. 2 — Kravar Ante 2 — Mijanović Nikola 2 — Manajlović Simo 2 — Ustić Nikola 2 — N. N. 4. (Slijedi).

„BLANKA“ Držim na skladištu još malo sanduka njemačkog surogata sapuna **BLANKA**, koji potpuno nadomjestuje obični sapun. Izvršujem naručbe najmanje jednog cijelog originalnog sanduka od 200 komada po okolo 20 dkg. - dok zaliha traje - po Kr. 55 svaki sanduk franko ovdje, i to samo ako mi bude unaprijed dostavljena odnosa svota.

MARCELLO PATTIERA - Zadar.

Jadranska banka
podružnica Split
počam od
1. siječnja 1917
plaća na uložnim knjizicam
3³/₄ kamata.

Ratni invalid traži se za privremenog uzničkog nadziratelja kod č. k. zemaljskog suđa u Zadru. Uvjeti: da je po zanatu knjigoveža, plata 2.80 Kr. na dan i 25 Kr. na mjesec ratnog doplatka i odijelo po propisu. — Obratiti se na pokrajinsko povjerenstvo za skrb oko ratnih invalida u Zadru.

Ratni invalidi traže se za orkestar gradskog kazališta u Varaždinu, i to: I. violinistu, I. violistu, I. čelistu, I. flautistu, I. oboistu, I. fagotistu i I. i II. cornetistu. — Uz ovu službu mogli bi biti namješteni kao pisari, poslužnici ili što slična. Prijave: Pokr. dalm. povjerenstvu za skrb oko ratnih invalida u Zadru.

Fratelli Mandel & Nipote
BANCA CAMBIO-VALUTE — ZARA

ACQUISTA E VENDE ogni sorta di effetti pubblici Cartelle di lotteria, monete secondo il listino di giornata. Raccomandabili: Lettere di pegno 4 1/2 del Credito fondiario dalmato Obbligazioni provinciali dalmate 4%. Lettere di pegno 4 1/2 o 4% della Banca Commerciale di Budapest. — Lettere di pegno della Cassa di risparmio di Budapest 4%. — Prestito ferroviario Bulgaro al 6 e 5%. — Obbligazioni ferroviarie della Bosnia-Erzegovina 4 1/2%.
ACCORDA SOVVENZIONI sopra Carte di Valore all'usuale tasso d'interesse.
CEDE Cartelle pi lotteria, verso pagamento a rate mensili. — Raccomandabili: Città di Vienna 1874 Vinc. princ. Cor 400.000, in rate mensili di Cor. 20. Credito fondiario Austriaco 3%. Vinc. princ. Cor. 100.000, in rate mensili di Cor. 10. Credito Mobiliare Aust. 1858, Vincita princ. Cor. 300.000, in rate mensili di Cor. 20. Banca Ipotecaria Ungherese 4%. Vincita princ. Cor. 70.000, in rate mensili di Cor. 10. Lotti Turchi 1870 da f.chi 400. Vinc. principale f.chi 600.000, in rate mensili di Cor. 8. Gruppo Croci rosse Austriache, Italiane ed Ungheresi. Vincita princ. Cor. 125.000, in rate mensili di Cor. 6. Singole cartelle Cor. 2 ecc.
ACCETTA versamenti di denaro fissi e in Conto Corrente, con restituzione senza preavviso, verso un interesse annuo di 4%.
RILASCIA Assegni bancari sulle principali piazze d'Europa e s'incarica di tutte le operazioni d'incasso, versamenti e simili richieste dei propri clienti, senza alcuna spesa.
ASSICURA Cartelle di lotteria e Obbligazioni contro la perdita derivante dall'ammortizzazione, alle condizioni generalmente stabilite.
ASSUME Assicurazioni nei rami: Incendi, Vita, Accidenti Furto con incasso, quale Agenzia Principale delle Assicurazioni Generali di Trieste.

Ratni invalid se traži za općinskog redara u općini u Obrovcu, koji će vršiti i službu ovrhovoditelja. Uvjeti: sposoban za hodanje, poznavanje hrvatskog jezika u govoru i u pismu. Beriva: 960 kr. na godinu, 100 kr. za službeno odijelo i oko 1000 kr. kao ovrhovoditelj općinskih nameta. Prijave do konca srpnja: Dalm. pokr. povjerenstvu za skrb oko ratnih invalida u Zadru.

Ratni invalid se traži kao nadglednik za imanje kod Knina. Prednost imaju praktični vinograđari i oženjeni. Ima stan u naravi, a platu po pogodbi. Prijave: Dalm. pokr. povjerenstvu za skrb oko ratnih invalida u Zadru.

Ratni invalid Ratni invalid traže se za trgovačkog pomoćnika i vrtlara u Gružu (kod Dubrovnika). Uvjeti: za trgovačkog pomoćnika: poznavanje hrvatskog i njemačkog jezika, oženjen, dobra ponašanja i osobita povjerenja, a za vrtlara: uz dobro ponašanje da je vješt u svojoj struci. Zahtjevi plate i ponude „Pokrajinsko povjerenstvo za skrb oko ratnih invalida“ u Zadru.

Šode kauštike
u bačvama od okolo 400 kg. prodaje uz najniže dnevne cijene tvrdka
Marcello Pattiera
Zadar
Brzjavi: PATTIERA - Zadar.

Oglas.
Općinska štedionica u Benkovcu ukamačuje sve štedioničke uložke od 15. prosinca 1916 do daljnega sa 4% (četiri posto) čisto, što se ovime do sveopćeg znanja stavlja.
ODBOR.

NAKLADA DOPISNICA
Skladište papira i kancelarijskih potrepština
MERCUR & Mikula - Zadar, ulica sv. Vida 11.
Nugja: Umjetničkih dopisnica i ljubavnih od 5 do 15 h. — Školskih potrepština osobito Zadačnica. — Listova, Kuverata i Računa štampanih za trgovce. — Mapa za pisma 10 kuv. i 10 listova crt. 20—25 h. — Feldpost 1000 komada Kr. 5—6. — Cigaretnog papira: «Riz Abadić» I. 60/100 Kr. 10.50, II. 100/100 Kr. 8.50. «Austria» 100/80 Kr. 4.50. «Samum» II. 120/80 Kr. 8.80. — Fotografiskih potrepština. — Trgovačkih knjiga svake vrsti i veličine.

Emailiranih tablica za groblje sa i bez fotografije

== za dućane i za urede. ==

Električna Baterija Kr. 1.40 komplet Kr. 3.90. Disači stroj «Meteor» Kr. 480 takogjer hrv. pismom. Dečata od gume i mjedi.

Novosti! Slika N. V. Cara KARLA I. u bojama, veličina 73x50, Kruna 3.50. Okvira svake vrsti i veličine jeftino. — Spaga od papira od 1/2 do 6 m/m po kg. Kr. 7, 8, 9, sa gvozdenom žicom 3 m/m kg. K. 7.80.
POTPLATE od gume i od kože za postole, samo za trgovce i postolare na veliko.

JOSIP JADRONJA - ŠIBENIK Poveljeni trgovačko-pomorski mešetar.
Agenturni, komisionalni i otpremnički posao. — Zastupstvo osjeguravajućeg društva «HERCEG-BOSNA». — Zastupstvo i skladište ugl. Tvrtke Michele Truden, Trst. — Zastupstvo i skladište ugl. Tvrtke Miho Sez, Dubrovnik. — Preuzimlje narudžbe svakovrsnih modernih pečata iz gume i mjedi za pečatni vosak i sve ostale pečatne predmete, sve uz tvorničku cijenu. Brza izradba. — Kupuje prazne vreće i plaća najvišom cijenom.